

FOAIA POPORULUI

Către în fic care Duminec

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI	
Pe un an	Lei 14.-
Pe o jumătate de an	Lei 7.-
Pe un pătrar de an	Lei 3.50
Prețul unui Exemplar	Lei -30

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă postă)
Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: >Foaia Poporului<.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir peii primadați 50 bani, a doua-ora
40 bani, a treia-ora 30 bani.

Numirile de localități.

Noi, cei ce avem legături strânse cu posta, — înțelegem pe redactorii și editorii de ziare, — am făcut trista experiență, că funcționarea postei noastre nu e aceea, care ar trebui să fie. Nu e zi dela Dumnezeu, în care se nu primim reclamări peste reclamări dela abonații cari ni se plâng, că nu primesc foaia abonată și plătită, ori de loc, ori foarte neregulat, cu toate că de aici, dela noi, expedarea folii se face cu cea mai mare exactitate și la timp. Și nu e zi dela Dumnezeu, în care să nu ne sosească îndărăt mulțime de ziare, adresate corect, cu observarea, că nu au putut se fie înmănate adresaților.

Care poate se fie pricina acestei iregularități, acestel supărăcioase și păgubitoare stări de lucruri? În prima linie poate că nepriceperea personalului dela postă și superficialitatea, ușurătatea, cu care și face datorința; dar în linia a doua poate că vinovat e și publicul însuși. După înălțătorul act al unirei noastre cu vechiul regat, după scăparea deci de sub domnia ungurească și ajungerea la deplina libertate națională, ne-am pus adevărat să ne romanizăm și numirile de localități, lepădându-ne cu totul de cele vechi. Nu pretutindenea, dar pe multe locuri. Și când se fac abonamente la ziare, ori se trimit scrisori și bani, se dau adrese cu numirile cele noi, pe cari nime nu le cunoaște, nici la postă, nici altundeva.

Un exemplu Am văzut cu ochii sigilul oficios al unui oficiu public din Uioara — Mureș-Uioara — (ungurește Marosujvár). Pe sigilul acesta numirea localității e schimbată în Ocna-Mureșului. Frumos nume, corespunzător nume, mai frumos și mai corespunzător decât cel de mai nainte. Dar am ruga pe domnii dela fața locului să ne spună, că afară de ei, cine mai știe, că Uioara, nu e mai mult Uioara, Mureș-Uioara, ci Ocna-

Mureșului? Prin care ordonanță a Consiliului Dirigent a fost încuviințată și adusă la cunoștința publică aceasta schimbare de nume? Cum pot se meargă deci gazete și scrisori la Ocna-Mureșului, când nime la postă, nici cel mai isteț funcționar, nu știe în care parte a României-Mari se află aceasta localitate, despre care nici într'un dicționar al localităților nu se află nici o urmă?

Ei bine, lucrul acesta nu e corect, și nu poate se produce decât confuzii și iregularități la postă. Nime pe lume nu e îndreptățit se schimbe numirile de localități, nici comunele, nici preterurile, nici județele, decât numai stăpânirea cea mai înaltă pe care o avem, deci acuma Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și ținuturilor românești din Ungaria, guvernul nostru legal. Acesta singur are dreptul a face schimbări în numirile de localități; dar acesta are și sfânta datorință de a stabili prin oameni de specialitate numirile oficioase românești ale tuturor localităților de pe teritoriul supus ascultării sale.

Înaltului Consiliu Dirigent ne adresăm deci cu rugarea, că după crearea atâtor secții de prisos în diferitele resorturi, se creeze în fine și o secție foarte necesară în resortul afacerilor interne, care se stabilească în mod oficial numirile românești ale orașelor, satelor, gărilor etc., compunând un conspect alfabetic despre ele, poate după județe, cu indicarea, pe lângă numirea românească și a numirii ungurești și a celei nemțești la toate localitățile. Acest lexicon al localităților, compus întâi în ordine alfabetică cu numirile românești, având lângă ele și pe cele ungurești și nemțești, ar putea se fie editat apoi și în ordinea alfabetică a numirilor ungurești, având lângă ele pe cele românești și pe cele nemțești, și apoi și în ordinea alfabetică a nu-

milor nemțești, având earăși lângă ele pe cele românești și pe cele ungurești, astfel, ca orcine se fie în stare a afla cu grabire, că o anumită localitate ce nume unguresc a avut mai nainte, ori că ce nume românesc are astăzi? Acest lexicon al localităților tipărească-l apoi Consiliul Dirigent în zeci de mii de exemplare și împartă-l tuturor orașelor, tuturor comunelor, tuturor postelor, tuturor gărilor, cu un cuvânt, tuturor oficiilor publice și atunci putem aștepta, ca iregularitățile dela postă se încete, reclamările să se împuțineze și publicul se fie mai bine servit din partea postei decât astăzi, când cei mai mulți dintre impriegații dela postă stau zăpăciți în fata câte unei adrese, neștiind că în ce direcție se dee drumul scrisorii ori gazetei din mâna lor.

Dar nici nu e trebuință de crearea vre unei secții noue la resortul afacerilor interne, sau la alt resort, pentru săvârșirea acestei munci foarte necesare și foarte urgente, ci Consiliul Dirigent ar putea încredința cu executarea ei secția istorică a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, compusă din oameni de valoare, cu simț de răspundere, cari pot se ofere destulă garanție, că lucrarea care va eși din mâinile lor va fi corespunzătoare scopului și trebuințelor simțite, va fi o lucrare desăvârșită din toate punctele de vedere.

Am dat ideea, cei în drept mediteze asupra ei și lee cu grabire măsurile necesare; pentru că asupra întrebării, dacă e necesar ori nu un astfel de lexicon al localităților, cu numiri oficiale românești, credem că nu mai încapă nici o discuție. Vorba poate fi numai despre aceea, ca lucrarea să se facă cu cea mai mare grabire și de oameni cari pot și știu se o facă. Și nu credem, că aceia pe cari i-am numit, nu sjar angaja se facă acesta lucrare necesară și urgentă.

Răvaș politic.

† Noua stare de lucruri în Ungaria.

Se pare, că guvernul unguresc se gândește serios la întrunirea parlamentului, eșit din alegeri făcute pe temeiul votului universal, acordat femeilor și bărbaților. E vorba ca alegerile să se facă în cursul lunii Septembrie, iar parlamentul să se întrunească la începutul lunii Octombrie. Dreptul de alege a fost stabilit prin o ordonanță a guvernului și în înțelesul ordonanței sunt alegători pentru parlament, în județe și la comune, toți bărbați de 4 ani, cari cel puțin de șase ani sunt cetățeni ungari și locuiesc de cel puțin jumătate de an în aceeași comună, ori apoi au fost, înainte de 1 Noemvrie 1918, cel puțin 12 săptămâni la front. Femeile au dreptul la vot dacă sunt de 24 ani, au de cel puțin de 6 ani cetățenia ungară și știu citi și scrie în orice limbă din țară. Se cere și dela ele să aibă locuință stabilă și să se fi locuit cel puțin jumătate de an în aceeași comună. Greutatea o formează împrejurarea că alegerile nu se pot eserie, până nu se știe, cât de mare (sau cât de mică) are să fie Ungaria, pe care teritoriul se pot face deci alegerile pentru parlamentul ungar?

† Dezarmarea în Bulgaria.

Aceea ce nu s'a făcut atunci, când trebuia să se facă, imediat după prăbușirea Bulgariei, se face acum, după telegramele sosite din Paris, anume, armata Bulgariei se desarmează. Pe unele locuri bulgarii îndărădnici opun rezistență, se împotrivesc, dar în cele din urmă se pleacă, pentru că trebuie să se plece. În ținutul Xan'i trupele franceze au luat dela Bulgari 20.000 de puști, 16 mitraliere și peste un milion de granate, cari aveau să fie întrebuințate în contra României, pentru că așa era înțelegerea între Ungari și Bulgari, că dacă va succeda ofensiva ungurească în contra României, să o atace și Bulgarii, prin Dobrogea. Dar și-au făcut o socoteală greșită vecinii noștri Ungari și Bulgari.

† Muntenegrenii se bat cu Sârbii.

Nemulțumirea față de Sârbi e mare, atât în Croația, cât și în Muntenegru. În Croația au fost dese și grave ciocniri între populație și trupele de ocupație sârbești, iar acum vine știrea din Muntenegru, că acolo populația întregă, bărbați, femei și copii, s'a resculat în contra trupelor de ocupație sârbești. Guvernul sârbesc a trimis trupe ajutoare la fața locului, cari își fac tranșee în toată regula, semn că se dau lupte mari pe acolo între cei de un neam și de un sânge.

† Linie demarcațională, nu politică.

Sârbii, cum se știe, au fost siliți, în urma ordinului primit dela Antantă, să se retragă din Banat și să se mai țină

ocupat numai un anumit ținut din județul Torontal. Din împrejurarea aceasta mulți au tras concluzia, că aceea parte a Torontalului e acum perdută pentru noi. Un comunicat semioficios al guvernului din București ne dă în această explicația următoare: În urma retragerii trupelor franceze și ocuparea Banatului răsăritean de către trupele române s'a căutat a se stabili o linie militară de demarcațiune, între trupele române și cele sârbești din Banat, spre a se evita eventuale conflicte. Aceasta linie nu este însă decât o linie de delimitare militară, stabilită de reprezentanții comandamentelor franceze, române, sârbești de ocupațiune, și nici de cum o frontieră politică între două state. Prin urmare nu s'a făcut nici o renunțare și nici nu se va face la partea din Torontal, care nu e ocupată încă de trupele noastre!

† Plebiscitul din Banat.

Nu de mult au fost scris ziarurile de pretutindena, că guvernul sârbesc ar fi făcut propunere conferinței de pace dela Paris, ca în chestia Banatului să ordoneze plebiscitul, adică ascultarea populațiunii, că unde vrea să se alipită, la Serbia ori la România? Biroul presei din București publică acum drept răspuns următoarele păreri ale conducătorilor politicii de acolo. „Biroul presei din Belgrad a publicat un comunicat, prin care se declară, că guvernul sârb vrea să propună conferinței de pace plebiscitul populației din întregul Banat pentru a decide de soarta definitivă a acestei provincii. În interesul relațiilor amicale dintre Serbia și România, e bine să amintim, că guvernul român a fost dispus totdeauna pentru procedul acesta, care asigură integritatea Banatului și că la București se vede în această intențiune a Belgradului o soluție fericită“. Atâta comunicatul. Ni se pare însă, că este o mică neînțelegeră de mijloc. Guvernul sârbesc nu vrea plebiscit în Banatul întreg, ci numai în comunele cu populațiune sârbă, ca apoi până acolo, unde este un sat mic sârbesc, iscut între sate românești, să se estindă granițele sârbești! Asta e mentalitatea sârbească. De aceea a iscodit bănășanul vorba cu mult înțeles despre „cal verde și Sârb cuminte“.

† Pacea cu Austria.

Austriicii au fost cerut dela conferința de pace dela Paris să le mai ușureze puțin situația, pentru că condițiile de pace puse de Antantă sunt prea aspre. Li s'a răspuns însă, că nu se poate, pentru că Austria poartă vina pentru începerea războiului. A asuprit pe celelalte popoare, a centralizat la Viena întreaga economie din stat, și relele de cari se plânge acum Austria, sunt izvorâte din desmembrarea ei. Popolațiunea Austriei a aclamat războiul la 1914, de aceea Austria e responsabilă și are să suportă urmările, ca putere învinsă. Termenul pentru subscrierea contractului de pace a fost pus pe Duminică, 7 Septemvrie, dar a fost prelungit cu două zile și se poate că a fost prelungit din nou, pentru că nu se

scrie încă nimica despre subscrierea. Austria primește de altcum dela Ungaria toate comunele cu populațiune germană, 370 la număr, dela granițele sale și trupe austriace au și intrat în Ungaria ca să le ocupe și să le ia în primire.

† Armata română nu trece râul Nistru.

S'a scris în presa străină, că România în curând va începe o ofensivă în contra bolșevicilor din Rusia și în scopul acesta va trece peste Nistru armata română din Basarabia. O notă oficială, dată de cei competenți din București, comunică însă în privința aceasta următoarele: „Ziarele din Londra reproduc o știre, care s'a manifestat și mai mult în presa franceză, și care prevede o viitoare ofensivă a trupelor române dincolo de Nistru, în legătură cu forțele generalului Denikin. România nu se gândește la pregătirea acestei ofensive. De altfel conferința păcii, cu care România ține a lucra în strânsă legătură, nu a cerut niciodată concursul României dincolo de Nistru.“

† Trimis special la București.

Consiliul suprem al aliaților aluât hotărâre, după discuții mai lungi, se trimite un diplomat englez la București, ca trimis special, în scopul să îndemne pe cei dela conducerea statului român să-și schimbe purtarea față pe deciziunile consiliului suprem. Diplomatul englez a fost îndrumat, să se poarte față de guvernul român cu curtoasia, care trebuie arătată unui aliat.

Consistorul din Cluj.

Primă ședință plenară

Consistorul greco-ortodox român din Cluj, ales nu de mult din partea sinodului arhiepiscopalian din Sibiu, întrunit în sesiune extraordinară, s'a întrunit în ședință Joi, săptămâna trecută, în Cluj. A fost prima ședință plenară a noului Consistoriu. Despre decurgerea ședinței și despre cele întâmplate în ea, ziarul din loc „Renașterea Română“ publică următoarele amănunte, primite dela corespondentul său:

Consistorul diecezei ortodoxe române din Cluj a ținut Joi prima ședință plenară, în sala de ședințe a oficiului protopopesc din Cluj. Este de o deosebită însemnătate faptul acesta pentru biserică ortodoxă română din aceste ținuturi, înapoiate în cultură, în urma vitregiei timpurilor și în urma stăpânirii maghiare de tristă amintire. Membrii primului consistor al eparhiei ortodoxe române a Clujului, în ședința plenară, au adus deciziuni importante pentru organizarea noii eparhii și pentru viața religioasă a credincioșilor eparhiei. Azi se aduc la îndeplinire hotărârile consistorului mitropolitan — și dorința marelui arhiereu Șguna — că în acest ținut să se înfăptuiască o nouă episcopie.

Ședința consistorului plenar s'a ținut sub președintele consistorului, asessorul Nicolae Ivan. Cu această ocaziune președintele — salutând pe primii

representanți ai nou înființatei eparhii, arată problemele ce sunt de rezolvat și sarcina ce i revine acestui consistor, având a lupta cu greutatea începutului.

S'a luat hotărârea, că lucrările consistorului să înceapă la întâiu Octombrie. S'au ales referenții diferitelor senate, în perscanele dlor Dr. Sebastian Stărcă, pentru senatul școlar, preotul Pompeiu Morușca, pentru senatul episcopesc, preotul Virgil Nistor, secretar consistorial, Dr. Alexandru Dragomir, jurisconzult, Ioan Hermăni, casier, Anton Măndea, controlor-contabil, Aurel Teodoruț, arhivar.

S'au luat măsuri pentru împărțirea noilor cercuri electorale pentru alegerea deputaților la sinodul diocesan, cari vor avea apoi să aleagă episcopul și asesorii activi și referenții consistorului. S'a hotărât editarea unei gazete oficiale, în care să se comunice toate circularele și comunicatele.

Una dintre cele mai însemnate hotărâri este aceea, de a se porni o propagandă religioasă cât mai intensivă și după un plan sistematic de acțiune între credincioșii bisericii, pentru ca lumina culturii și țărnia credinței care s'a întunecat în timpurile din urmă în sufletele credincioșilor, să se trezească la o viață nouă, rodnică în fapte de caritate creștinească față de cei nepăstuiți de soarte și față de orfanii neamului mai ales și ca să se trezească interesul credincioșilor față de instituțiile culturale ale neamului și bisericii, față de școale, ca astfel să contribuie cu ajutorul lor la acoperirea cheltuelilor nenumărate pe cari va avea să le suporte statul. S'a decis, ca această propagandă să se înceapă îndată după începerea activității consistorului, încă în toamna aceasta, în părțile unde se simte mai multă nevoie.

Președintele prezintă apoi rezultatul colectei inițiate de Sf. Sa pentru zidirea unei biserici catedrale în Cluj, arătând că s'au subscriis 46,000 coroane. Se va trimite apel către toți fiii bisericii și neamului pentru adunarea de donațiuni benevole pentru ridicarea unei noi catedrale, demne pentru mitropolia românismului din Transilvania.

Membrii aleși în fruntea noii eparhii, deși în mod provizor, sunt destule garanții, ca lumea să aștepte dela ei îndrumări pentru o organizare solidă a eparhiei. Așteptăm să dispară birocrațismul sec „al actelor“, obicinuit până acuma. Așteptăm o intensivă viață religioasă și culturală a satelor noastre, pentru a scoate credincioșii din indiferentismul religios ce i-a cuprins. Astfel un duh dătător de viață nouă va isvorî din munca pusă în serviciul bisericii și neamului din partea celor dela cârma bisericii, cu conlucrarea tuturor celor cu tragere de inimă pentru ridicarea poporului nostru.

Ficioara dela Jiu.

Parastas pentru odihna sufletului eroinei Ecaterina Teodoroiu.

Am dat știrea, că s'a format un comitet în Craiova, sub prezidenția doamnei Atena Călugăreanu, pentru adunarea banilor din cari să se ridice un monument pe seama fecioarei dela Jiu, care a fost Ecaterina

Teodoroiu. Intregim știrea, cu comunicarea faptului, că Sâmbăta trecută s'a ținut un parastas solemn în Filioșeni, la mormântul acestei fidele mame a țării noastre naționale, care a luptat și a căzut pentru realizarea desului național. Parastaul a fost oficial, de mai mulți preți, iar răspunsurile le au dat corerile școalelor. A fost de față un pluton de soldați din regim, 50 infanterie, delegatul diviziei 11 din Craiova, domni, doamne și mulțime de săteni. Mormântul eroinei a fost acoperit de tot cu flori de câmp. S'au rostit verburi, în urma soldaților și aceluia au defilat în fața mormântului.

Cine a fost Ecaterina Teodoroiu? O vit ează, care încă din Septembrie 1916 a luat parte, ca ceretășă, la luptele din munții Gorjului, organizând apărarea la podul Jiului de lângă Tg. Jiu, când o puternică patrulă germană, care pătrunsesse până acolo, a fost respinsă de populație. Odată cu reg. 18 Gorj, Ecaterina Teodoroiu a luat parte la numeroase lupte, la Brătina, Peștera, etc. participând la glorioasa victorie românească concretizată prin zdrobirea unei divizii bavareze.

În retragere, între Răcari și Filiași, eroina a fost rănită de o schije de obuz și a fost evacuată în Moldova.

Vindecătă, a luat parte activă la refăcerea și cu un zel admirabil a îngrijit pe soldații bolnavi de tifos exantematic.

Primiind gradul de sublocotenent onorific, în reg. 43/59, Ecaterina Teodoroiu a fost decorată cu „Virtutea militară“.

Dir, mai bine decât orice, virtuțile „Fecioarei dela Jiu“ sunt caracterizate de colonelul Popovici, comandantul reg. 43/59, în ordinul de zi dat pe Regiment, la 24 August 1917, pe care l reproducem în întregime:

„În timpul cloșnirii de ieri noapte, pe Dealul Secului, a căzut în fruntea plutonului său, levită în inima-i generoasă, de două gloanțe de mitalietă, volumara Ecaterina Teodoroiu, din compania 7 a.

„Pildă rară a unui cald entuziasm, unit cu cea mai stăruitoare energie, aceea, pe cari unii au numit-o cu drept cuvânt „Eroina dela Jiu“, și a dat jertfa supremă, lipsită de orice trufie, de orice deșartă ambiție, numai din dragostea de a apăra pământul țării noastre, cotropit de dușmani.

„Ecaterina Teodoroiu a fost la înălțimea celor mai viteji spărațori ai țării sale, pe cari i-a întrecut prin puterea, cu care își înfrângea slăbiciunea femeiască, știind să dovedească vigoarea bărbăției de trup și suflet și calitățile întregi ale unui ostaș îndrăzneț, neobosit și plin de entuziasm de a se face folositor cu orice preț.

„Aceea care a luptat ca un viteaz din alte vremuri, la Tg. Jiu, aceea care și-a desărușat o energie rară împotriva „șerțel albe“ care a secerat pe camarazii ei bolnavi de tifos exantematic, pornise din nou în luptă cu un avânt renăscut, cu rădăjdea că va contribui și ea la opera cea mare a războiului, la a cărei pregătire a luat parte activă;

„A căzut înainte de a ajunge la țelul acestei revarșe. — Și-a dat viața cu simplitatea eroismului adevărat, nu pentru a obține apoteoza de vorbă, ci pentru a apăra ceea ce înima ei, pentru că așa credea sufletul ei, că i se împlinesc datorită vieții.

„Aceea care în vitejia-i comunicativă a murit în clipa când se descoperes, spre

a și îndemna ostașii cu vorbele: „Înainte băieți, nu vă lăsați, sunteți cu mine — aveți drept din clița această la cinstea veșnică a tuturor Românilor.

„Pentru dragostea-i de țară, pentru simțu-i rar al dătoriei, pentru energia și avântul cu care și-a împlinit, ceea ce socotea misiunea ei, până la jertfa supremă, o citez la ord'n de zi pe Regiment, dând o ca pildă tuturor ostașilor.

Ungurii și pacea cu Austria.

Comisarul guvernului unguresc a declarat comisarului guvernului austriac, că tratatul de pace, care se leagă între Antanta și Austria, nu obligă între nimica guvernul ungar, care nu are cunoștință despre cuprinsul tratatului, Ungurii se vor opune cu armele în contra vreunei ocupări a Ungariei din vest de către trupe austriace. — Numai să aibă cu cine și cu ce face opunerea.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin localuri publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în ori ce chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da păreri despre operațiunile de război, sau despre situație și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau ori ce alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice să vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, să vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus, să vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai sâpre, după legile de război.

Declarațiile dlui Vaida.

Este știut, că contractul de pace cu Austria, conține puncte nemulțumitoare pentru România, din care motiv guvernul din București, prezidat de dl Brătianu, este hotărât să nu'l subscrie ci să se retragă. În privința aceasta, un ziar din Paris a cerut părerea dlui Dr. Alexandru Vaida-Voievod, care e tot în Paris, și care a declarat, că dacă nu se va ținea seamă de cererile delegației române, privitoare la anumite schimbări ce trebuie să se facă în tratatul de pace, nu se va găsi nici un guvern român care se subscrie tratatul, iar dacă va fi semnat, nu se va găsi parlament român, care să'l ratifice.

In jurul unei alegeri de protopresbiter.

In sedința din urmă plenară a Consistorului arhidiecezan din Sibiu a fost pusă la ordinea zilei și îndeplinirea postului de mult vacant al unui șef tractual pentru protopresbiteratul Câmpeni. Alegerea săvârșită la timpul său din partea sinodului întregit protopresbiteral a decurs în bună ordine, candidatul care a întrunit totalitatea voturilor date, — după cum s'a constatat din acte, — are pregătirile cerute, întrunește toate condițiile pentru a putea fi un bun șef tractual, un vrednic urmaș al deșteptului și harnicului său înaintaș, trecut prea de timpuriu la cele eterne, și totuși Consistorul arhidiecezan nu l'a întărit în noua demnitate și a ordonat scrierea de concurs nou și efectuarea unei alegeri noi de protopresbiter al tractului Câmpeni.

E corectă procedura Consistorului arhidiecezan din Sibiu? Nu era oare dator Consistorul, ca pe singurul candidat, care a primit toate voturile date în sinodul protopresbiteral și despre care se poate presupune, că întrunește încrederea întregului tract, să-l denumească de protopresbiter și să cruțe sinodul protopresbiteral de o nouă întrunire și de ținerea unei noi alegeri, pe baza unui concurs nou?

Vor fi mulți dintre cei interesați, cari își vor pune aceste întrebări, la cari își vor da siguri răspunsul, amăsurat punctului de vedere pe care se vor pune: al simpatiei, ori antipatiei față de candidatul rămas fără denumire. Chestia trebuie însă judecată din un punct mai înalt de vedere, fără nici o considerare la persoane interesate.

Cum s'au întâmplat lucrurile? Au fost trei competenți la postul vacant de protopresbiter al tractului Câmpeni, toți cu pregătirile necesare, toți vrednici de a ocupa postul de șef al unui tract protopresbiteral și toți trei au fost puși în candidație și recomandați sinodului protopresbiteral spre alegere, respective spre candidație și recomandare Consistorului arhidiecezan. Înainte de votare

însă doi candidați au rămas. A rămas numai unul, care a primit voturile tuturor deputaților sinodali prezenți, deci a fost ales cu unanimitate. Și totuși Consistorul arhidiecezan nu l'a întărit, respectiv nu l'a denumit de protopresbiter?

Consistorul arhidiecezan s'ar fi putut pune pe punctul de vedere pe care s'a pus Congresul național bisericesc la anul 1881, când sub numărul protoc. 186 a adus hotărârea, că atunci când voturile se dau din partea sinodului protopresbiteral numai unui candidat, sau se vor fi împărțit între doi (va să zică, nu sunt trei candidați, câți se cer) poate se întărească pe cel ales, după buna sa chibzuială, dar poate ordona și concurs nou și alegere nouă, — dar nu s'a pus, pentru că n'a ordonat alegere nouă, ci a intrat în meritul cauzei, a examinat toate actele, însă când era să se pronunțe asupra întăririi celui ales, s'au dat din partea asesorilor consistoriali atâtea bile albe, încât candidatul n'a întrunit majoritatea absolută a voturilor, deci n'a fost întărit și lucrurile totuși acolo au eșit că are să se publice acum concurs nou și se va face alegere nouă de protopresbiter în tractul Câmpeni, întrucum prevedea și concludul congresual, la care ne am provocat.

Nime nu poate fi tras la răspundere pentru votul dat în Consistoriu, pentru că în astfel de chestii nime nu e răspunzător decât sieși, conștiinței sale, pentru ceea ce face. Își vor fi avut motivele lor domnii asessori consistoriali, cari au dat bile albe, motive grave, cari i-au îndemnat pe acești în poziție în contra întăririi. Și credem că nu greșim, când afirmăm, că aceste motive au un izvor foarte adânc și foarte frumos, sunt de un ordin înalt și sunt scoase din datorința de a apăra în integritatea lor legile bisericești, fundamentul întregii organizări a bisericii ortodoxe române. Vor fi știut acei domni asessori cu bilele albe ceea ce știe și altă lume, anume, că cel ales cu unanimitate de șef al tractului Câmpeni, e astăzi nu numai preot al bisericii sale, ci și funcționar al Consiliului Dirigent, deci om cu ocupa-

țiune lumească, pe lângă cea bisericească, și se vor fi gândit la canonul 81 al Sfinților Apostoli, în care se spune, că „nu se cuvine presbiterului să se de pe sine în ocărnuiri publice, ci să se fadeletnicească în lucrurile bisericești. Dacă ori să se supună a nu face aceasta, ori să se depună, căci nimeni nu poate servi la doi domni, după dumnezeiasca poruncă.“ Prin votul lor negativ, domnii asessori consistoriali au voit deci să atace atențiunea candidatului asupra acestui canon și să-l îndemne, că până la noua alegere să și limpezească situația; și dacă voia să se fie înaintat în rang ca slujitor al bisericii, se rămână numai al bisericii, îndeletnicindu-se cu lucrurile bisericești, nu și cu cele lumești, pentru că aceea totuși nu se cuvine, ca înainte de aceea să se facă cineva pe funcționarul administrativ, se citeze părțile la judecată, să le dioteze pedepse aspre pentru diferite transgresiuni, iar după aceea să se boteze copiu și să se îngroape morții. Și fiindcă sunt și alți preoți, cari încă ocupă posturi la ocărnuirea publică, cari încă fac serviciu domniei lumești, nu numai cei bisericești, ar fi de dorit, ca Consistoarele respective să le atragă tuturor atențiunea asupra acestei incompatibilități, asupra greșelii ce o fac, când calcă canoanele și să i îndemne „să se supună a nu face aceasta, ori să-i depună, — cum spune canonul citat, — căci nimeni nu poate servi la doi domni, după dumnezeiasca poruncă“.

In preajma alegerilor.

Organizarea partidului național român.

Atât în „Monitorul Oficial“ din București, cât și în „Gazeta Oficială“ din Sibiu, a apărut decretul-lege despre alegerile pentru Adunarea deputaților și Senat, cari au să se facă la începutul lunii Octombrie. Ne aflăm deci în preajma alegerilor, pentru cari se și fac toate pregătirile. Pentru-ca la alegeri partidul național român se poate lua parte cu toată demnitatea, s'a croit din partea conducătorilor următorul plan de organizare: Se vor forma comitete de acțiune în județe,

FOISOARĂ

Marele vistiernic Ali-Beg.

Povestea unui cioban.

Regele Persiei, Abbas cel mare, rădăcise odată, cu prilejul unei vânători. Ajungând pe un munte, vede înaintea sa un ciobănaș, care păzea o turmă de oi. Ciobanul sta răzimat de un lemn mare și cânta din fluer. Melodia dulce a cântecului, de o parte, iar de altă parte curiositatea, au îndemnat pe regele Abbas să se apropie de cioban. Fața senină a băiatului îi plăcu mult. Îi puse mai multe întrebări, la cari ciobanul a dat răspunsuri potrivite și grabnice, ceea ce a pus pe regele în uluire, știind bine, că băiatul a crescut pe câmp, lângă oi, fără a primi vreă educație. Se cufundase în gânduri regele, când sosi la el, obosit de tot, vizirul, adevărat prim-minis-

trul, care îl căutase. „Vină vizire, — îi zise regele, — vină mai aproape și mi spune, cum îți place băiatul acesta? — Vizirul se apropie. Regele mai puse întrebări, la cari băiatul nu rămasă dator cu răspunsurile sale pline de istețime. Judecata sănătoasă, nesiteala și inima deschisă a ciobanului, au cucerit atât de mult inima regelui și a vizirului, încât se decisă să-l iee cu ei și să-l dea la învățătură.

Precum floarea de câmp, scoasă de grădinar din pământ uscat și sădită în pământ prielnic și bun, se desvoltă în scurtă vreme și primește colori lucitoare, astfel se desvoltă și băiatul acesta, ciobanul, din care a eșit un bărbat cu mari virtuți. Regele îl iubea din zi în zi tot mai mult. I-a dat numele de Ali-Beg și l'a pus mai mare peste comorile sale, numindu-l mare-vistiernic.

Ali-Beg avea toate virtuțile unui om corect: curățenie în moravuri, credință și sârguință în oficiu, prevenție și mărinimie față de străini, iar față de regele, deși era

favoritul acestuia, cea mai nefărită supunere. Dar ceea ce l'a caracterizat și mai mult, era curățenia mânilor, lucru rar la curtea domnească din Persia. Pentru serviciile sale n'a primit niciodată nici o plată. Faptele sale cele bune au eșit totdeauna din cel mai curat izvor: din dorința de a fi de folos oamenilor. Și totuși, pe lângă toate aceste frumoase virtuți, n'a scăpat nici el de calomniile curtenilor, de gura rea a oamenilor, cari priveau cu animiză pismă la cinstea și încrederea de cari se bucura acest om corect la regele Abbas. I-au pus tot felul de curse și au încercat să-l ponegrească la regele, care însă era un domnitor cu înșuriri rari: nu da ascultare intriganților și simpla bănuială era pentru sufletul său cel mare un lucru prea mic și de nimic. Ali-Beg rămase deci în vază și liniștea de mai înainte, câtă vreme trăi marele său protector, regele Abbas.

Spre nenorocire, muri însă în curând regele Abbas, și urmașul său, șahul Sofi, era tocmai contrariul înaintașului său, căci

se vor forma cluburi județene și să vor forma comisiuni electorale pe circumscripții (cercuși de alegere), după principiile următoare:

I. Comitet de acțiune pe județ.

1. În vederea alegerilor și până la organizarea definitivă a partidului, se va institui, în mod provizor, un comitet de acțiune pe județ.

2. Comitetul de acțiune pe județ va fi ales în adunarea fruntașilor partidului din județ.

3. Acest comitet se va compune din: un președinte, — care va fi în aceeași persoană și șeful partidului național român din județ, — un vice-președinte, un secretar, un notar, un cașier și 5 membri aleși. Acei membri ai Marelui Sfat, cari locuiesc pe teritoriul județului, sunt membri de drept ai comitetului.

4. Majoritatea membrilor din comitet trebuie să aibă domiciliul permanent în capitala județului.

5. Comitetul se va întruni în ședință cel puțin odată pe săptămână.

6. Comitetul de acțiune va lua măsurile urgente pentru organizarea definitivă a partidului național român în județ, va apăra interesele partidului în alegeri și va înființa și conduce clubul județean al partidului.

7. Organele auxiliare ale comitetului de acțiune pe județ sunt comisiunile electorale din circumscripții.

II. Clubul județean.

8. Comitetul de acțiune pe județ va înființa, în capitala județului, un club județean al partidului național român.

9. Toate problemele politice cari interesează partidul, se vor discuta în adunarea clubului, care se va ține cel puțin odată pe lună.

10. Clubul va fi condus de comitetul de acțiune pe județ și va fi prezidat de șeful partidului național român din județ.

11. Membrii naturali ai clubului sunt toți membri declarați ai partidului național român din județ.

12. Cheltuielile clubului se vor acoperi — până la organizarea definitivă a partidului — din contribuții benevole.

III. Comisiunile electorale din circumscripții.

13. În vederea alegerilor și pentru pregătirea organizării definitive a partidului,

se va institui în fiecare circumscripție, în mod provizor, o comisie electorală.

14. Comisiunile electorale din circumscripții vor fi alese în adunarea fruntașilor partidului din județ.

15. Comisia electorală a circumscripției va avea un președinte, un secretar și trei membri aleși. Membrii Marelui Sfat cu domiciliul pe teritoriul acelei circumscripții electorale, sunt membri de drept ai comisiei.

16. Comisia va ține ședință cel puțin odată pe săptămână.

17. Hotărârile comisiei se vor comunica comitetului de acțiune pe județ.

18. Potrivit cu îndrumările comitetului de acțiune pe județ, comisiunile electorale vor începe fără întârziere organizarea partidului după comune.

Apelul Universității din Cluj.

Se cer cărți, ori bani, pentru biblioteca Universității din Cluj.

Trei dintre cei mai de frunte profesori ai Universității române din Cluj adresează publicului românesc de pretutindenea rugămintea următoare:

În momentul în care, odată cu strălucita împlinire a idealului național, Universitatea română din Cluj ia ființă și în care profesorii acestei universități, în frățesacă colaborare cu distincții lor colegi din București, Iași și Cornăuți, lucrează la înfăptuirea unui viguros organism de răspândire a culturii românești în Nordul și Vestul Daco-României, atenția lumii românești se îndreaptă, firește, asupra acestei fapte culturale a poporului român și a imperioaselor și urgentelor datorii ce avem față de dânsa.

Aceste datorii se vor cunoaște treptat, paralel cu înjghebarea și dezvoltarea Universității din Cluj.

Despre întâia datorie putem vorbi însă de pe acum.

Așezat în mijlocul unui ținut românesc, în care o cultură străină a fost hrănită de o lume străină șovinistă, în care guvernela asupritoare au îngrădădit cele mai energice arme de cucerire culturală, de aspirare și umplere a aspirațiilor naționale românești, — Universitatea din Cluj a izbutit să fie un puternic instrument de înăbușire a geniului românesc.

Soarta s'a întors acum și drumul culturii se abate spre libera dezvoltare a voințelor de rasă română, a tuturor talentelor în care aceste însușiri se întrupează la poporul nostru.

E timpul deci, ca Universitatea din Cluj să devie, în toată puterea cuvântului, o fortăreață a științei și a conștiinței românești, un centru energetic de cultură a limbii române și de dezvoltare a literaturii naționale.

Universității din Cluj îi trebuie ședare o bogată literatură românească, prin care să se înlesnească studiile cele mai variate, cele mai complete și mai capabile să aprindă în tineretul ardelean entuziasmul și adorația pentru știința limbii și literaturii românești.

Însă, așa cum se găsește astăzi, Universitatea aceasta nu posedă absolut nimic din aceste mijloace de cercetare și lucrări trebuie să înceapă imediat.

Facem prin urmare, un grabnic și călduros apel, plin de încredere, către toate instituțiile culturale românești: Academiei Universității, Comisie istorică, Societate geografică etc., către toți editorii români; către toți scriitorii noștri în viață; către posesorii, de biblioteci vechi particulare; către toți intelectuali, dela oraș și sat; către ori ce român care are conștiința datoriei celor mai nobile față de neamul său, se cărucească Seminarului de limbă și literatură al Universității din Cluj tot felul de tipărituri și manuscrise, vechi și nouă, din toate timpurile, de ori ce autori, dela cei mai însemnați până la cei mai măruți, originale sau traduse: cărți sau periodice (reviste, gazete), broșuri, anuare, fol volante cu caracter cultural-literar (de ex. afișe teatrale etc.)

Editorii mai cu dare de mână ar aduce culturii românești un neprețuit serviciu dăruind în mai multe exemplare aceeași autori, sau studii asupra lor.

Numai cu astfel de mijloace îndestulătoare se poate produce acel viguros curent de gândire românească în stare se curețe și să lipezească năbușitoarea atmosferă culturală, pe care usurparea ungurească a lăsat-o în aceste părți ale Daco-României, în care Clujul nostru, strâns în brăul tricolor al statelor românești încunjurate, este totuși astăzi o cetățule drjmană.

era un om plin de neîncredere, de cruzime și avarie. Un astfel de domnitor își doreau dușmanii lui Ali-Beg și fiindcă îl aveau începuse din nou cu acuzările grave, ridicate în contra acestui om drept și corect, din pismă și din răutate. În fiecare zi calorniau pe marele vistiernic, fără ca regele să le fi dat la început vreo ascultare. O întâmplare neașteptată îl făcu însă să se clatine în statornicie și să dea ascultare acuzelor ridicate în contra lui Ali-Beg. Regele voea adevă să vadă o sabie prețioasă, pe care șahul Abbas a primit-o ca danie dela sultanul turcesc și despre care îi făcuseră pomenire curtenii în mai multe rânduri. Sabia nu se afla însă niclunde, cu toate că era trecută în conspectul comorilor rămase dela marele Abbas. Șahul Sofi începuse să bănuiească și să presupună, că marele vistiernic a furat sabia prețioasă. Așa doriau și dușmanii lui Ali-Beg. Au continuat mereu cu acuzările, descriind pe dreptul om în fața regelui ca pe cel mai mare șarlatan. Că doară a ridicat

mai multe case pentru adăpostirea străinilor și alie multe zidiri publice, cu cheltuieli mari. De unde a luat banii? La curte a venit ca băiat sărac, gol de tot, și totuși are avușii nemăsurate acum. De unde? De unde sunt toate scumpeturile acelea, de cari îi este plină casa, dacă nu din comorile stăpânului seu, din averea regelui?

Ali-Beg intrase tocmai la regele, când dușmanii săi astfel îl acuzau. Regele îi spuse cu o privire mânioasă: »Ali-Beg, necredința ta ne este cunoscută. Ți-ai pierdut oficiul și îi dau poruncă aspră, ca în curs de patrușprezece zile să dai socoteală despre averea încredințată ție spre chivernisire.»

Ali-Beg nu s'a speriat, pentru că conștiința sa era curată. Dar se gândi, că ar fi lucru foarte periculos, să lase el să treacă patrușprezece zile, fără ași arăta nevinovăția. Ar fi o bucurie prea mare pentru dușmanii săi. De aceea spuse regelui următoarele: »În mâinile tale se află viața mea. Eu însă sunt gata să-ți predau cheile și comorile

astăzi, sau mâine, când vei afla de bine să te ostenești până la supusul tău serv.»

Regele îi primi rugarea și-i comunică, cum că în ziua următoare va veni să iee în privire și primire sala cu obiectele prețioase. Așa s'a și întâmplat. Toate s'au aflat însă în cea mai mare ordine și Ali-Beg a dovedit, că sabia care lipsește, a fost scoasă dintre obiectele de preț de însuși șahul Abbas, care a folosit diamantele din ea alfundeva, fără o fi șters sabia din inventar. Regele n'a putut să mai spună nimica, dar neîncrederea nu o perduse încă de tot. A cerut, ca marele vistiernic să îl conducă la el acasă, ca să-i vadă locuința. Credea, că aci va afla bogățiile mari, despre cari îi vorbiseră dușmanii lui; Ali-Beg. Spre cea mai mare mirare a sa, află însă, aci cu totul altă situație. Covoare simple de tot acoperau pământul, iar în cameră nu se afla decât mobilierul cel neîncunjurat de lipsă.

Binevoitorii cari nu găsesc nici o publicație de felul celor mai sus, pe care s'o poată oferi, pot dărui bani. Cu banii aceștia se vor cumpăra cărți și se vor lega operele de-a căror păstrare Seminarul va îngriji cu atenție.

Cărțile se vor trimite sau depune la Universitatea din Cluj (Cancelaria Rectoratului); Cancelaria »Asociației«, în Sibiu; Academia română în București; Liga culturală, București.

Banii se vor trimite la banca »Vatra« din Cluj, sau la »Banca Poporului« din București.

G. Bogdan Dulcă,

profesor de literatura română modernă la Universitatea din Cluj.

N. Drăgan,

profesor de istoria limbii și a literaturii române la Universitatea din Cluj.

Sextil Pușcariu,

profesor de istoria limbii și a literaturii române la Universitatea din Cluj.

Peregrinajul la mănăstirea Niculei.

La vestita mănăstire din Nicula Joi în 28 August s'a ținut peregrinajul obișnuit. Poporul credincios s'a adunat din toate părțile, însă în număr mai mic, ca în anii de pace. Sub durata războiului oamenii stăpânirii ungurești au oprit acest peregrinaj dar credințoșii noștri cu toate acestea veneau pe ascuns, ca să nu fie observați, și când ajungeau în marginea satului. Nicula, erau hăduiți de ungurii împănăți. Toemai cu mine s'a întâmplat, că voind a trece cu mai mulți peregrini pe un drum lăturnic ca să ajungem la Sfânta mănăstire, am fost smuls dintre poporeni și înzultat cu sudălmi coșești, ci că mi-or da ci mănăstire „de-oi vedea pe Brăteanu în ismene“ etc.

Mulțumită lui Dumnezeu, azi când am făcut noul peregrinaj la Sta mănăstire, ne-au întâmpinat alți persoane, mai veseli, mai zimbătoare, cari ne-au primit cu „bire ați venit“; erau iubiți noștri jandarmi români, băeți din sângele nostru, nu mustăcioșii de unguri, cari și se părea că vreau să te împungă cu mustățele arpadiane.

Peregrinând cu oamenii de pe valea noastră alături a m' am examinat din toate punctele de vedere; am cercat să văd că zădărnici n' au s'a credința pe care o aveau mai înainte, dar cu bucurie am constatat, că de așa ceva nici vorbă nu poate fi.

La Mănăstire de obicei să face și târg (bâlcu). Niculenii, cari cutrieră țara și desfac: făclii, cărți, mătani, iocane și tot felul de lucruri bisericesti, de data aceasta n' au prea făcut afaceri, căci i-au năpădit alții din alte locuri, cu lumini și cărți aduse în mare, așa că cei mici abia au putut vinde de 20—30 cor. toată ziua.

O altă amărăciune simțiau unii dintre credincioșii peregrini, căci li-s'a spus, că vine vlădica și un general mare, din care cauză unii au așteptat două zile, și pe când îl așteptau mai cu dor, sunt informați că vlădica nu vine. Cât despre svonul cu generalul, a fost dnul colonel de cavalerie, la care priveau oamenii cu dragoste de nedeseris.

Să știe deci toată lumea și cei cari au peregrinat până acum la Nicula, că pot veni fără frică și nelimpedicați de mustăcioșii arpadini.

Nic. Pop.

Scrisoare din Cut. *)

Un popor vedește că-și înțelege rostul atunci, când înțelege jertfele aduse de cei bani ai săi pentru mărirea poporului. În decursul cumplutului războiu mulți din cei buni — parecă anume cei msi buni — au albit cu oazele și au roșit cu sângele lor atâtea câmpii streine, ca să ne facă părtași fericii, ce abia am cutezat să visăm.

Plecând din gândurile acestora, oamenii dela noi s'au hotărât să ridice un monument în amintirea celor căzuți pe câmpul de luptă. Acest monument să poarte numele fiecărui erou din satul nostru și să fie un loc, unde toți cei ce au pe cine plânge să aibă unde i plânge și pentru viitor să fie o pildă de jertfă și un prilej de înflețire pentru generațiunile viitoare.

Au început colecta și s'au ridicat-o la suma, care împreună cu alți bani meniți pentru scopul acesta trece peste o mie de coroane și pe sare zi de zi o sporesc darurile oamenilor înțelgători.

În ziua de Sânziene tinerimea dela noi a stranjat o producțiune teatrală, care ca început în lucruri de acestea a întrecut toate așteptările. S'a cântat, s'a declamat și s'a jucat piesa: »În sat la Tânguești«, care cu nizuința de-a scoate la iveală însemnătatea școlii și valoarea muncii, e foarte potrivită pentru scena de pe rate.

Învățăturile maestrului Guțan sunt de toată frumusețea și vor rămânea vecinic nouă și actuale. »Dumnezeu să-l aibă în psza sa pe învățătorul Gavrilă!... «Drept a avut tata fie iertat, dascăli schimbă vremurile și la noi! Tot nu suntem noi un neam ursit să se începe în chiar lacrimile sale. O să vină, trebuie să vină alte vremuri cu alți oameni. Așa băieți, dragii mei! Să mi-l cinștiți și să mi-l iubiți pe dl învățător și mai cu seamă să-i urmați poveștele, că prin el Dumnezeu a voit pentru voi și pentru noi toți. Când veți fi voi mari — Dumnezeu să vă ție — numele de Tânguești nu o să se mai potrivească pentru satul nostru, căci muncitorului iscutit nu i rămâne vreme de tângueli și de crâsmă. Munca jugh'e vâicărelile, — n'ar mai fi pomână de ele!«

Deși s'a pus taxa mică numai de 1 cor. totuși s'a încasat 253 cor. și neavând nici o cheltuială pe toți banii aceștia s'au cumpărat 70 cărți pentru biblioteca populară. Din cărțile acestea și-au și ales tinerii alte piese de teatru, ca în scurt timp să întrecă frumosul început. Jocul dorit de tinerime după producțiune s'a amânat până în vremea când vor fi acasă și cei duși acum la miliție, ca împreună să ne putem veseli, cu toții, scăpați de grijile, cari încă mai primejduesc țara.

George Bitea.

student.

*) Corespondență primită cu întârziere — Redacția.

Informațiuni

Telegrama Reginei către doamna Rațiu.

Dna Dr. Emilia Rațiu a primit dela M. Sa Regina României Maria, drept răspuns la telegrama de felicitare ce i-s'a trimis din prilejul onomastice sale, următoarea telegramă:

Dlor Emilia și Felicia Rațiu, Sibiu.

Induioșată de bunele Dvoastrecăvinte Vă mulțumesc călduros și fac asemenea cele mai bune urări pentru Dvoastră.

Maria

Cum a fost omorât Țarul Rusiei? Marele ziar englez „Times“ primește amănunțite despre felul cum a fost omorât Țarul Rusiei și familia sa. După mărturisirea celor dela fața locului, Țarul și membrii familiei sale, după-ce au fost asvinați la Ecaterinos'av de bolșevici, au fost sfășiați în bucăți și bucățile cadavrelor lor arse, ca se nu ajungă în pământ. Atât de mare a fost ura bolșevicilor față de fostul lor domnitor, încât nici mort n'au voia să-l albă în pământul țării lor.

Călugăr condamnat. Castea mașală a corpului VI. de armată din Cluj a condamnat pe călugărul franciscan Leonardo Tref n din Cluj la un an închisoare și 2000 lei amendă, pentru îndemnare la revoltă. Apărătorul scuzatului a fost avocatul Dr. Pordea din Cluj.

În Anglia se înpuținează funcționarii publici. Ministrul-prezident englez Lloyd George a adresat o scrisoare colegilor săi din guvern, în care le spune să reducă personalul ministerelor la numărul neapărat de lipsă. Șefii de servicii, cari nu vor fi în stare să facă lucrul acesta, vor fi destituiți și înlocuiți cu alții. Scopul: reducerea cheltuielilor în bugetul statului.

Un articol al lui Seton Watson. Amicul nostru, domnul Scotus Wiator, cu numele său cel adevărat Seton Watson, a scris un preț frumos articol în o gazetă mare engleză, în care vorbind despre prăbușirea bolșevismului meghiar și despre căderea lui Kun Béla, arată în mod convingător, ce servicii mari a adus România, păcii europene și civilizației din lume, prin luptele purtate contra Ungurilor.

Comori ascunse. Cu prilejul inventarierii averii Țarului rusesc, omorât împreună cu familia, de oamenii guvernului bolșevic, s'au găsit în podurile palatului de iarnă, precum și în podurile celorlalte palate domnești, mulțime de lăzi trimise din Roma și dela Paris fostei împărătese Ecaterina II., lăzi cari nu au fost niciodată deschise. Cântându să acuma să se afle cuprinsul lor, s'au aflat în ele peste 500 de tablouri și sculpturi de cea mai mare valoare, lucratoaste de cel mai vestit artiști de pe vremea Ecaterinei, împărătesa Rusiei. S'a ordonat catalogizarea acestor comori și așezarea lor în muzee publice.

Agenția presii române. În București va începe în curând să funcționeze „Agenția presii române” serviciu special pentru ziare, camere politice, autorități și institute de credit, cărora li se vor transmite cu grabă toate știrile mai însemnate din lume. Broul de informații va fi pus sub conducerea domnului C. G. Costaforu, președintele Asociației presii române din București.

Averea noastră. Ziarele din capitală scriu, că direcția căilor ferate române a fost încunoscîntată, că după ce podurile de la Solnoc și Congrad, distruse de bolșevicii maghiari, au fost restaurate, 400 de locomotive și 4000 de vagoane sunt pe cale de a fi trimise la București. E averea românească, furată la timpul său de uiguri și de nemți.

Clerul bucovinean la Regele. O delegație a clerului din Bucovina a fost primită în audiență din partea Regelui nostru Ferdinand, pentru a li-se plînge, că prin reforma agrară din Bucovina clerul a fost neîndreptățit, luându-se din pământul pe care l-a avut, nu numai jumătate, cât a oferit preoțimea de bună voie, ci mai mult, pentru că din școlile parohiale nu s'a lăsat unul preot decât numai opt (8) hectare de pământ.

Coroanele austro-ungare. Guvernul jugoslav (sârbo-croato-sloven) a luat hotărîrea, ca toate coroanele austro-ungare, aflătoare pe teritoriul Jugo-Slaviei, se fie scoase din circulație și înlocuite cu bani sârbești, adică cu bani noi de al Jugo-Slaviei. Ceho-Slovaci încă nu au luat o astfel de hotărîre, și acum e rîndul la Consiliul nostru dirijent, respective la guvernul central din București, să se ia și el o astfel de hotărîre și să ne scape odată de notele murdare austro-ungare, înlocuindu-le cu Lei buni și noi.

Domnul general Petala, comandantul corpului VI. de armată din Cluj, a fost numit și de comandant militar pentru Ardeal, Bănat și ținuturile românești din Ungaria, unite cu vechiul regat și a sosit la Sibiu pentru a și lua act reședința și a sta în legătură strînsă cu Consiliul Dirijent.

Lipsa de cărbuni. În minele de cărbuni de la Petroșeni și Valea Jiului nu se produce acum din lipsa muncitorilor decât cel mult 350-400 vagoane de cărbuni într'o zi de lucru, ceea ce față de trecut, adică față de producția zilnică înainte de război, înseamnă o reducere de 10%, pentru că pe atunci se scoteau din mine și câte 700-800 vagoane cărbuni într'o zi. Mai veniau apoi cărbunii și din strelnătate. Acum din strelnătate nu vin, la noi nu se produce atîta ca mai înainte, iar ce se produce nu se poate transporta, din lipsa de vagoane și locomotive și astfel iată explicația de ce nu sunt cărbunii!

Revista „Lumina”. Cu începere din 15 Septembrie apare în București revista „Lumina”, pornită din inițiativa ministerului de culte și instrucțiune publică și pusă sub conducerea domnului A. Viabușă. Va apărea odată pe lună și abonamentul e 50 Lei pe an.

Moartea episcopului Antim. Sâmbătă după-amiază e încetat din viață, în reședința sa din Râmnic-Vâlcea, Episcopul Antim Petrescu al Râmnicului și Severinului, fost mai înainte vicar al metropoliei din Iași. Înormântarea l-a făcut Marți, cu solemnitatea cuvenită.

Coleră în Rusia. După zările din Rusia, colera a început să bîntue cu mare furie în Rusia, mai ales în regiunea Donului. Epidemia a luat proporții îngrozitoare, astfel că a treia parte din populațiune e atinsă de boala aceasta primejdioasă și cam jumătate din cei atinși de ea se bagă în pământ.

Averea unui prinț. Valorile și bijuteriile prințului de Wied, transportate cu aeroplanul în Suedia, au fost descoperite de agenții vamali și valoarea lor aproximativă a fost stabilită în șapte milioane coroane.

Trenuri accelerate. Ziarele din București scriu, că cu începere de la 15 Septembrie vor circula următoarele trenuri accelerate directe: București—Vârciorova—Timișoara—Arad, — București—Predeal—Brașov—Cluj—O adez mare și București—Predeal—Târg—Arad.

Congresul stuparilor. În 6 Septembrie s'a deschis în Iași, în localitățile universităților, Congresul stuparilor din întreaga Românie-Mare. Cu acest prilej s'a aranjat în Iași și o expoziție de apicultură.

Avz. Oleu de ulei pentru mașină se află în decurs de 10 zile cu 5 Coroane un kgr. Proprietarii de mașini de aici pot primi informații dela oficiul prefecturii.
Magistratul.

Se atrage atențiunea invalizilor că numai cu permisiunea precedentă a resortului de ocrotiri sociale pot fi primiți la băi pentru a face cura.
Magistratul.

Publicațiune. Cu aceasta se aduce la cunoștință, că târgul de toamnă să va ține în modul următor: Târg de vite și cal 13 Septembrie 1919. Târg de marfă 15 Septembrie 1919. Însemnare. Tot meseriașul și comerciantul, care vrea să vinde marfă în târgul de marfă, e dator să aduce cu sine atestatul de meserie (ordine ministerială de comerț sub Nr. 38595, VIII, d. a. 1911.)
Magistratul orășenesc.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

Nr. 8605/1919. IV

Publicare.

Conform ordinului Consiliului Dirijent Resortul finanțelor Nr. 11432/1919 să aduce la cunoștință că toate persoanele acelea cari cu ziua de 10 Septembrie au dispus și dispun de cantități de fluide spirituoase arse trecute în circulație liberă precum și spirțul etc. sunt obligate până în 15 Septembrie să și prezenta declarația în scris în 2 exemplare secției vighiilor finanțari competente, la cari aparțin depozitele inclusive până la 15 Septembrie 1919 fuzionând cantitatea fluidului și conținutul alcoolic al acestuia precum și comuna și localul unde e depozitat fluidul fără considerare la aceia că cantitățile sunt înmagazinate în localurile sale proprii sau ale altora. Dacă cantitatea totală a fluidului spirituos (alcohol) nu trece peste 10 litri alcohol curat, acea nu trebuie înscinuată. În ori care alt caz orice cantitate trecută deja în circulație liberă înțelegându-se și cantitatea de 10 litri nu cade sub înpărțire suplimentară trebuie înscinuată. Înscinuarea fluidelor spirituoase (alcoholice) care au gata de transportare, trebuie făcută de către primitorul marfei după sovră îndecurs de 48 ore. Dară înscinuarea nu s'au făcut în modul precris legal și la termenul său, sau cantitatea statorită oficial în

înțelesul legilor, pentru înpărțirea suplimentară se va lua ca amendă suma înpărțirii suplimentare scurtate de 4 până la 8 ori. Tipariturile de lipsă se pot primi pe lângă restituirea spesei de imprimare dela platonul vighiilor finanțari cărei aparține, unde se primesc și deslușirile mai detaliate.

Diracțiunea financiară:

Sibiu 9 Septembrie 1919.

Dr. Tabacariu
director.

Publicațiune.

Comuna Gîmboca arendează localul de crăsmă de sub Nr 57 pe 3 ani începînd de la 1 Ianuarie 1920 până la finea anului 1922, pe calea licitațiunii publice care se va ține în 27 Septembrie a. c. la 3 ore după amiază în cancelaria comunală. Prețul strigării 1500 cor. Condițiunile mai detaliate se pot vedea în cancelaria comunală Gîmboca la 2 Septembrie 1919 Oficial comunal.

De vânzare

o moșie de 60 jug. cat. cu o cură, o casă cu prăvălie și crăsmă. Amănunte de mai aproape se dau la proprietar Văd. Asineftă Dordea, proprietar mic în Păuca, p. u. Blaj, județul Alba de Jos.

Concurs.

Ministerul de Instrucțiune și Culte București, prin adresa la No. 62 a făcut cunoscut societății Ocrotirea Orfanilor de război sect Sibiu, că a luat hotărîrea să repartizeze în școlile de economie casnică, 50 orfane.

În urma acestora, comitetul județean Sibiu provoacă pe mamele și tutorii orfanilor să și înainta cererile cu următoarele certificate:

1. Certificat că are cursul primar, complet terminat.
2. Certificat că are vârsta aproape de 14 ani.
3. Certificat că sunt sănătoși și fără defecte corporale.
4. Să albă haine, încălțăminte, rufărie pentru corp, cel puțin 3 schimburi și necesarele pentru pat. De preferat sunt orfani de ambii părinți. Pot fi în asemenea cazuri chiar frați și surori.

În interesul orfanilor, rugăm să se trimită cât mai în grabă cererile, la adresa dnei Letiția Dr. Bologa, Str. Șaguna Nr. 6.

Comitetul județean Sibiu al Societății pentru ocrotirea orfanilor din război.
Nr. 750/1919.

Mașină de scris

sistem „Jost”, provăzută cu toate utensiile necesare, folosită puțin, se află de vânzare la Administrația „Foala Poporului”.

No. 883.

Publicațiune.

Comuna politică Mercurea (județul Sibiu) dă în arîndă prin licitațiune publică ce se va ține în cancelaria comunală:

1) în 20 Septembrie st. n. a. c. la orele 3 p. m. pînă la ora 750 jugăre, pe timpul din 16 Noiembrie 1919 până în 1 Aprilie 1920.

2) în 27 Septembrie st. n. a. c. la orele 3 p. m. criștele opidans pe timpul din 1 Ianuarie 1920 până în 31 Decembrie 1922.

3) în 29 Septembrie 1919 la orele 3 p. m. Dreptul de vînat de pe 7800 jugăre pe timpul din 1 Ianuarie 1920 până în 31 Decembrie 1935. Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală în orele oficiale.

Primăria Comunală.

Moșia

(cca 40 jug. cat.), a fratelui notar com. Marfa din Itembay să vinde din mîna liberă pe lângă condițiuni favorabile. Doritorii să se adreseze în cancelaria adv. Dr. Mătyás în Sibiu unde vor primi informațiunile necesare. Moșia se poate cumpăra și în întregitate și și separat, după parcele.

Concurs

Pentru ocuparea postului de cancellat comunal devenit vacant prin moarte să scrie concurs cu termenul până 1 Octombrie 1919.

Dotăruinea este următoarea:

1. Din casa alodială 900 cor.
2. De la stat adaus de scumpete 3600 cor.
3. Adausul de rezbel.
4. Adaus de vestminte.

Reflectanții la acest pōst să și înaintese rugărilor cu documente până la termenul indicat subscrisel primăriei comunale.

Avrig, 2 Septembrie 1919.

Primăria Comunală.

Josif BODNAR

ARAD, str. Weitzer No. 11

— Telefon 11—41. —

Cump., vinde și reparaază

MASINI DE SCRIS

Articli de stabilimento: Pașgilci, hârtii Carbeau, fârburi stencyle, hârtii de birou și blocii reglater de Casa etc. în orice cantitate. Atelier de reparațiuni cu instalație electrică. Primește lucrări de Dactilografic și reproduceri.

De vânzare

un motor Langés Wolf de 12 pateri de cal, în stare foarte bună. Cumpărătorii îl pot vedea la Kan Compa și soșii în Nolstadt lângă Agnita.

Mașină de treerat

cu motor de benzină și trieer (Dreschkasten) cu sită dublă, ușor de transportat, se poate găsi pe timpul treeratului la Adresa: Sibiu, str. Rivelli Nr. 23.

Nrul. 623/919,

Publicațiune.

Dreptul de vânat pe teritorul comunei Avrig să esarendează pe timpul dela 1 Octombrie 1919 până la 31 Dezembrie 1925 pe calea licitațiunei publice, ce să va ținea în 15 Septembrie 1919 la 8 oare a. m. Prețul strigărei 1860 cor. Condițiunile mai de aproape să pot vedea la primărie.

Avrig, la 10 August 1919

Primăria Comunală.

„MERCUR“

Bancă și întreprindere gen. de Comerț
— SIBIU, Strada Cisnădiei No. 49. —

Casa de schimb

**cumpără și vinde
efecte publice la
cursul zilei. Pro-
vincia prin corespo-
dență telegrafică.**

Adresa teleg.: Mercurbank Sibiu.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a informa onor. public, că m'am retras din firma

A. Henrich & W. Müller

fabrică de pielărie, mulșumind peniru încrederea acordată.

Cu toată stima

Wilhelm Müller.

Totodată îmi permit a aduce la cunoștința onor. publ. că am înfiinșat în piața noastră **Saggasse No. 14** sub firma protocolată la tribunalul de comerț

Frații Müller & Gerber

un magazin de pielărie, rugând a transmite și nouă aceeaș încredere care așl acordat firmei de până acum.

Cu toată stima

Frații Müller & Gerber

Se caută

o calfă de morar sau chiar morar învățat, la moara din Sadu. Adresa: George Matei, morar și arăndaș în Sadu poșta Cisnădie, județul Sibiu.

De vânzare

2 case, una în Ranichergasse No 3. și cealaltă în Strada Gușterita No 73. amândouă au local de boltă. Adresa la Muntean Moise în Ranichergasse No 3.

Calfă de morar,

se primește imediat, să fie învățat la moară. A se adresa la George Baltea, arăndaș și morar în Mohu, județul Sibiu.

Nrul. 741/1919.

AND. RIEGER

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole, turnătorie de fier, Sibiu.

Pentru sezonul de toamnă, am fabricat o mare cantitate de :

Teascuri de vin

Mori de struguri

Mașini de desfăcut cucuruz

Mașini de tăiat paie

Mașini de tăiat napi

executate solid ; recomand procurare timpurie.

Depozit de Calcium Carbit.

Primul Magazin Românesc

♦♦♦ în SIBIU ♦♦♦

de pelărie și Opinci,

precum și încălțăminte

.. bună numai la firma ..

GEORGE LIMPEDE

Piața Brânzei Nr. 9

asteptând sprijinul nu cu vorba ci cu cumpărarea să pârținim comerțul românesc, fiecare clienț știe, că precum în trecut cu o păreche de încălțăminte a făcut 500.000 de pași, nici acum nu va umbla mai puțin. Datorința fiecărui Român adevărat este să facă o probă de cumpărare și precum va fi servit, așa să sprijinească firma de mai sus.

La Depositul Mașinelor dela

Reuniunea Economică Săsească Ardeleană

SIBIU, Strada Sărei Nr. 22

se află de vânzare în deposit cu preț convenabil:

Toate felurile de pluguri, grape de fier, mașini de sămănat, mașini de cosit iarba, greble de fân, mașini de tăiat napi, și alte mașini și unelte economice de felul acesta. Mai departe hârlețe de fier, lopeți, potcoave, sârmă pentru legat fân, cingătoare de șpargă, etc., etc. Fiecare agricultor înainte de a cumpăra să meargă să vadă lucrurile acolo.

Roate de tors pe ales.